

Gårdsnavn: Rognerud **Gnr/bnr:** gnr. 3026, bnr. 3, 6

Koordinat: Ø: 626976, N: 6584825, 22 EU89-UTM Sone 32

Synbarhet: Fullt ut synlig/gjenfinnbar i terrenget

Foto: Synnøve Lunde Karlisen 20.08.09

Kulturminneregistrering

KMtype: Husmannsplass, Annet kulturminne,

Tilstand: Spor/rester finnes

Verneverdi: Ikke evaluert verneverdi

Vern: ,

Beskrivelse:

Beskrivelse: Opprinnelig husmannsplass under Rognerud (gnr. 3026, bnr. 1), og var bebodd fram mot slutten av 1800-tallet.

Fortsatt er et ganske stort jorde tilhørende Norddalen åpent, og blir brukt som beite for hester. Selve plassen for gårdstunet er imidlertid grodd igjen. Mest utpreget og tydelig er restene etter jordkjelleren. Johnny Dueholen (født i 1921) har fortalt at inngangen var i overbygget, med en lem i gulvet og en stige ned i kjelleren. Nå er overbygget borte, men jordkjelleren er svært markert. Oppsitterne her har benyttet en naturlig grop i terrenget, og murt opp en kjeller med tykke steinblokker. Utenfor muren er det så kastet jord

Lok. nr. 1053340 Rogneruddalen/Norrdalen (”

inntil for å isolere.

Selv om jord og stein har rast ned i kjellerrommet gjennom årtiene, konstaterer registratorene at den fortsatt er halvannen meter dyp. Opprinnelig har den nok vært minst et par meter dyp.

Litt mer tilbaketrukket fra jordet og kjelleren finner vi hustuftene, omkring 40 meter sørøst for jordkjelleren. Bebyggelsen har ligget i overkant av det store jordet, men vi aner også en god del dyrket mark rundt boplassen – selv om det nå har grodd til med skog. Johnny Dueholen har uttalt at det rett nedenfor bolighuset skal ha ligget et vedskjul (uthus). Hvor eventuelt annen bebyggelse har stått, er det nå ikke mulig å si noe om.

Vest for hustuftene er det for øvrig en markert stengard.

Snøbærbusk funnet på stedet.

Beboere

Ifølge ”Varteig – en liten bygds historie” (1956) er Norrdalen første gang nevnt som husmannsplass i 1723, da Jens Engebretsen – visstnok opprinnelig fra Brenne – nevnes her.

Jon Helgesen, muligens fra Fossbekk under Bergby, kom flyttende fra Torebråten (Bøe – gnr. 3028, bnr. 7, ID 1053309) til Norrdalen og bodde her rundt 1790.

Ifølge en dagbok skrevet av Anton Kopperud, skal en Gustav Rognerud ha bodd på Norrdalen i 1859, for da kom han til Kopperud med beskjed om å være med på Rognerudsaga for å skjære tømmer.

Det var også en Gustav som bodde på plassen noe senere. Gustav Johannesen var født i 1846, og er i 1875 benevnt som husmann på Norrdalen. Han var da snaue 30 år og gift med Maren Andersdatter fra Rakkestad. Før Maren og Gustav, var Helene Olsdatter og Anders Johannesen bosatt på Norrdalen. De er i alle fall registrert som faddere på andre husmannsplasser under Rognerud i 1866 og 1867.

I 1878 ble Norrdalen solgt fra Rognerud og ble følgelig eget bruk. Muligens var det Marthe Helgesdatter og Ole Rasmussen som ble de første selveierne. I alle fall må de ha kommet til Norrdalen ganske kort tid etter at bruket ble selveiende, for øvrig sammen med datteren Gunhild Regine. Marthe og Ole var på det tidspunktet eldre mennesker; hun født i 1815 og han i 1820. Datteren Gunhild var født i 1849.

Vi ser av kirkebøkene at både faren Ole og datteren Gunhild ble mye benyttet som faddere i området fra 1881 og utover. Ole ble også flere ganger tilkalt for å forestå hjemmedåp.

Med på flyttelasset til Norrdalen var for øvrig også Gunhilds datter Inger Johanne, født i 1875. Da hun konfirmeres i Varteig i 1890, navngis hun kun som Inger Johanne Dalen.

Gunhild selv inngikk ekteskap i 1899 med enkemannen Kristian Theodor Hansen, som var gårdbruker på Torp i Rakkestad.

Ole Rasmussen Rognerøddalen ble for øvrig enkemann 3. desember i 1896, da Marthe Helgesdatter døde som ”Pladsmanskone”. Alene igjen på Norrdalen, og etter hvert en aldrende mann, valgte Ole å flytte til datteren og svigersønnen på Torp i Rakkestad.

Trolig var Ole Rasmussen den siste som bodde på Norrdalen. I 1903 kjøper Johan Petter Iversen fra Dueholen både Bødalen (ID 1053339) og Norrdalen, etter at han i mange år allerede har bodd på Bødalen. Dermed blir de to tidligere husmannsplassene én selvstendig driftsenhet. Johnny Dueholen (født i 1921) har fortalt at det var Johan som rev det som blir betegnet som falleferdige bygninger på Norrdalen, da han tok over.

Tilhørende enkeltminner (0):

Litteratur